

יהודים של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

בס"ד

מסכת ברכות דף ב'

ס'כ'כום
עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל C7673908@gmail.com
לומד נכבד! פעמים שיש יותר מתשובה אחת נכונה, עליך להעדיף את התשובה היותר נכונה המובאת בגמרא ומבוארת ברש"י.
יש לענות על השאלות בקו השידורים החיים של מצדיקי הרבים כפי המופיע בשולי הגיליון.
(1) ג' התנאים במשנתנו, במה נחלקו: מתי סוף זמן קריאת שמע של ערבית, ולא מאימתי תחילת זמנה.

מאימתי קורין את שמע בערבית.

מתי סוף זמן קריאת שמע של ערבית.

(2) זמן מצוות קריאת שמע של ערבית ושחרית, באיזה זמן הוא תלוי?

לילה ויום

שכיבה וקימה

זריחה ושקיעה

(3) לפי התורה, היממה מתחילה בתחילת הלילה ולא בחצות הלילה.

נכון

לא נכון

חידודא

סכם 6 שיטות התנאים בברייתות, מתי מתחיל 'זמן שכיבה' לענין מצות קריאת שמע של ערבית!

תורתך
שעשועי

מה אמרי אינשי ?

ממתי עד מתי אנחנו עושים מלאכה ?

ועל מי אי אפשר לעמוד ?

נר ד' נשמת אדם

סבינו הגאון רבי ישראל ב"ר גמליאל
פייגנבוים זצ"ל

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:



מאימתי קורין את שמע בערבית

זמן קריאת שמע בלילה משעת יציאת שלשה כוכבים קטנים (שו"ע או"ח רל"ה ס"א) אפילו מפוזרים (מ"ב שם סק"ב) וזהו הנקרא צאת הכוכבים.

אם יודע מתי שקיעת החמה ימתין לצאת הכוכבים (עי' מ"ב שם סק"ד) ומנהג ירושלים להתפלל עשרים דקות אחר השקיעה (הליכות שלמה תפילה פי"ג ס"ט) ומנהג החזו"א להתפלל ארבעים דקות אחרי השקיעה (ארחות רבינו ח"ג עמ' ק"ו).

שומע כעונה בקריאת שמע

רבינו הגר"א מדייק מהלשון קורין את שמע בלשון רבים שבק"ש כל אחד חייב לקרוא לעצמו ואינו מוציא את חברו, והטעם שק"ש היא קבלת עול מלכות שמים ואין מועיל לשמוע ולצאת בקבלת עול מלכות שמים של חברו (הלכות הגר"א ומנהגיו אות ע') אולם רוב האחרונים סוברים דיוצא כשומע כעונה (מ"ב סי' ס"א סק"מ)

עד מתי זמן קריאת שמע של ערבית

דעת המחבר דזמן קריאת שמע של ערבית עד חצי הלילה ורק אם עבר ואיחר קורא עד עמוד השחר (שו"ע סי' רל"ה ס"ג) וסתם המחבר כדעת הרמב"ם (פ"א מק"ש ה"ט), אבל דעת הרא"ש שאפשר לקרוא עד עמוד השחר, ומסקנת הביאור הלכה שם דבמקום הדחק כגון שמלמד תורה לרבים אפשר לסמוך על הרא"ש ולאחר עד אחרי חצות, ובמקום אחר כתב המ"ב שכשנוסע בלילה לא יתפלל בדרך אלא יקרא ק"ש אחר חצות, ומסיים שאין לקרוא ק"ש אחר חצות רק כשיש צורך בדבר (מ"ב סי' מ"ט סקמ"ב) עוד כתב המחבר שם דלכתחילה יש לקרוא ק"ש מיד אחרי צאת הכוכבים, ומנהגנו שלא להקפיד לקרוא ק"ש מיד בצאת הכוכבים, וצ"ע.

לשנויעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חנוש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חנוש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

בס"ד דף העשרה לשיעורי הדף היוזמי ש"ע"י

ברכות דף ג'

סבב
עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל 7673908@gmail.com וראל

לזמדם נכבד! פעמים שיש יותר מתשובה אחת נכונה, עליך להעדיף את התשובה היותר נכונה המובאת בגמרא ומבוארת ברש"י.

יש לענות על השאלות בקו השידורים החיים של מצדיקי הרבים כפי המופיע בשולי הגיליון.

(1) בשעת החלפת משמרות המלאכים ברקיע, האם יש סימן על הארץ?

נכון

לא נכון

(2) מתי דוד המלך קם משנתו ? ולא

בחצות הלילה.

ב' משמרות קודם לקימת שאר המלכים.

כל התשובות נכונות.

(3) הלילה נחלק ל-3 משמרות, ולא 4.

נכון

לא נכון

מחלוקת תנאים

חידודא

באר שלושת הטעמים מדוע אסור להיכנס לחורבה?

תורתך?

שעשועי

מי נכנס ? מי נכנסים ? להיכן לא נכנסים ? מי נכנס ?

נר ד' נשמת אדם

סבתנו הצדקנית מרת חיה שרה ב"ר לוי
יצחק ע"ה (ולס)

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:



הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א – רב שכונת ה' ב"ב
יש ליזהר מהדברים שמביאים לידי חשד

לא יתפלל אדם בחורבה מפני החשד ומפני המפולת ומפני המזיקין, וכתב רבינו יונה מפני החשד יש לאדם ליזהר ולברוח מן הדברים שמביאין לידי חשד שנאמר "והייתם נקיים מה" ומישראל "וכן אחז"ל הרחק מן הכיעור.

ומפני המפולת. אסור לאדם לעבור תחת קיר נטוי או על גשר רעוע או להכנס לחורבה וכן כל כיוצא בזה משאר סכנות אסור לעמוד במקומן (רמב"ם פי"ב מרוצח ה"ז).

הבא בדרך מתפלל תפילה קצרה

אם היה בא בדרך מוטב שיתפלל בדרך משיתפלל בחורבה (מ"ב סי' צ' סקי"ג) ואם הוא מתיירא שיפסיקהו עוברי דרכים אין צריך להתפלל את כל השמונה עשרה אלא יתפלל שלוש ברכות ראשונות ואח"כ תפילת הבינונו שהיא כוללת כל הברכות האמצעיות ואומר אחריה שלוש ברכות אחרונות וצריך לאומרה מעומד וכשיגיע לביתו אין צריך לחזור ולהתפלל ואינו מתפלל "הבינונו" בימות הגשמים מפני שצריך לומר ותן טל ומטר בברכת השנים (שו"ע סי' ק"ז ס"א)

דף ג' ע"ב

אין אומרים בפני המת אלא דבריו של מת. אסור לומר דברי תורה בפני המת משום לועג לרש כלומר שזלזול וביזוי יש לו בזה שאנו עוסקין בתורה והוא אינו יכול (שו"ע יור"ד סי' שד"מ סט"ז), אבל חוץ לד' אמות מותר (הגר"א ואף לדעת המחבר אסור רק כשהמת מוטל לפניו ויש צורך לטפל בו עי' בזה בדברי סופרים פי"ד אות קעז).

דבריו של מת מותר לומר אפילו תוך ד' אמות כגון הספד ושבחו של מת וכן מותר לומר תהילים סמוך לקבר, והחזו"א החמיר שלא לומר תהילים סמוך לקבר, ולאמירת קדיש צריך להרחיק ד' אמות והעולם מקילין לומר קדיש סמוך לקבר ולמת (עי' בזה בדברי סופרים פי"ד אותיות קפ"ב קפ"ג).

הזמן הטוב להתפלל על פרנסה

כשעלה עמוד השחר נכנסו חכמי ישראל לדוד ואמרו לו עמך ישראל צריכים פרנסה כתב רבי יהונתן אייבשיץ ביערות דבש (דרוש א' לחודש אלול בד"ה ויש להרבות בתפילה) שהזמן הטוב ביותר לבקש פרנסה הוא בהשכמת הבוקר כי בשחר ה' מתמלא רחמים על ישראל בראותו כי הגויים פונים לע"ז שלהם, וישראל עובדים בכל לבב, ואז זן ומפרנס אותנו ומתמלא רחמים עלינו ובפרט כשאדם מנודד שינה מעיניו כדי להתפלל עם הנץ וכמו שכתב רש"י יומא (דף ע"ז ע"א ד"ה שוא לכם) וז"ל כן יתן הזן את העולם מזונות ופרנסה לידידו שנא למי שנודד שינה בשבילו, עכ"ל.

להתברך מהגדולים קודם יציאה לדרך

ונמליכין בסנהדרין. המ"ב (סי' ק"י סקכ"ח) כתב נוהגין ליטול רשות מהגדולים ומתברכין כשהולכין לדרך, ויש סמך ממ"ש חז"ל נמליכין בסנהדרין, ופרש"י נטלו רשות כדי שיתפללו עליהם עכ"ל

לשנויעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס
בטל': 077-9710320 שלוחה חמוש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום
בשלוחה חמוש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

בס"ד

ברכות דף ד'
סכום
עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל C7673908@gmail.com
לומד נכבד! פעמים שיש יותר מתשובה אחת נכונה, עליך להעדיף את התשובה היותר נכונה המובאת בגמרא
ומבוארת ברש"י.

יש לענות על השאלות בקו השידורים החיים של מצדיקי הרבים כפי המופיע בשולי הגיליון.

מי נקראו 'כרתי ופלתי'?

אביתר ובניהו בן יהודע.

אורים ותומים.

מובא במסכת 'דרך ארץ' למד לשונך לומר:

אמת.

לשון קצרה.

איני יודע.

האומר 'תהילה לדוד' ג' פעמים כל יום, מובטח לו שהוא בן העולם הבא. מדוע?

נסדר לפי סדר האל"ף בי"ת.

יש בו שבח הכנת מזון לכל חי.

כל התשובות נכונות.

חידודא

באר: א, מתי גרם החטא שלא נתקיימה ההבטחה. ב, לולא החטא מה היה צריך להיות. ג, בגלל החטא מה קרה?

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:

סבתנו הרבנית הצדקנית מרת תרצה ב"ר
אלעזר פייגנבוים ע"ה

תורתך שעשועי

מה גרם החטא ?
מה מרחיק מעבירה ?
מה מחייב מיתה ?
מה מצוה ?

למעשה



הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א – רב שכון ה' ב"ב
הרגל לשונך לומר איני יודע

למד לשונך לומר איני יודע "לעולם ילמד את לשונו לומר איני יודע אלא א"כ הדבר ברור בלא שום פקפוק" (מאירי). ויש חילוק בין מילי דעלמא שגם אם ברור לך ולאחרים אינו ברור ראוי לומר שאיני יודע אבל בהלכה אם הדבר ברור לך גם אם לאחרים אינו ברור אין להמנע מלאומרו (עי' תוס' קידושין ל' ע"א ועי' ברכ"א) ושמעתי ממור"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל "על חטא שחטאנו לפניך בידעים ובלא יודעים" בידעים היינו שיודע להורות ואינו מורה ובלא יודעים היינו שלא יודע להורות ומורה).

לעולם יתיירא האדם מן העונש

שנא יגרום החטא. יתיירא האדם תמיד מן העונש הן מעונשי העוה"ז והן מעונשי העוה"ב גם אם יודע בעצמו שהוא חסיד ק"ו מדוד (מאירי).

סמיכת גאולה לתפילה

ד' ע"ב איזהו בן עולם הבא זה הסומך גאולה לתפילה. ולכן אסור להפסיק בתפילת שחרית בין ברכת גאל ישראל ל"ה' שפתי תפתח" שהוא תחילת שמונה עשרה ולא יפסיק ביניהם אפילו באמן אחר גאל ישראל (שו"ע סי' קי"א ס"א), ויש אומרים שמותר לענות אמן על גאל ישראל (רמ"א שם) וכדי לצאת לכל הדעות שיאמר עם השליח ציבור בשווה 'גאל ישראל' ואז אינו מחויב לענות (מ"ב סי' ס"ו סק"ה) ומנהג העולם שהש"ץ מסיים בלחש ברכת 'גאל ישראל' שלא יצטרכו לענות אמן וכן נהגו אצל החזו"א.

מצוה לסמוך גאולה לתפילה גם בתפילת מעריב וברכת 'גאל ישראל' היא הגאולה הסמוכה לתפילה, ואין ברכת השכיבנו שאומר אחר גאל ישראל חשובה הפסק כיון שבה יש גם מעין הגאולה.

בימים שמוסיפים בתפילת שמונה עשרה כגון יעלה ויבא, על הניסים, מותר להכריז על זה קודם תפילת שמונה עשרה ואינו נחשב הפסק, (שו"ע סי' רל"ו ס"ב) ודוקא בתפילת ערבית מותר כיון שתפילת ערבית רשות לא החמירו כל כך בסמיכת גאולה לתפילה, אך בשחרית אסור להכריז (שעה"צ שם סק"ד).

קריאת שמע על המיטה

מצוה לקרוא קריאת שמע על מיטתו, מעיקר הדין מספיק שיקרא פרשה ראשונה של קריאת שמע (שו"ע סי' רל"ז ס"א) אך טוב לקרוא את כל ג' הפרשיות של קריאת שמע שבהם רמ"ח אותיות בצירוף א-ל מלך נאמן והאריז"ל היה כופל התיבות ה' אלוקים אמת (שע"ת ס"א סק"ב) לשמור על רמ"ח אבריו מפני המזיקין והטומאה (מ"ב שם סק"א ושעה"צ סק"ח)

ומברך ברכת המפיל חבלי שינה על עיני (שו"ע שם) יש אומרים הברכה קודם קריאת שמע כדי לישון מתוך דברי תורה, ויש הממתינים עד לסיום כל התפילה דחוששין להפסק (עי' מ"ב שם סק"ב) ומסיק המ"ב דטוב יותר לאחר ברכת המפיל עד לבסוף ורק אם טבעו להרדם באמצע קריאת שמע יקדים ברכת המפיל (מ"ב שם סק"ב)

אין אוכלים ושותים ולא מדברים אחר קריאת שמע אלא ישן מיד – ואם ברך ברכת המפיל ולא נרדם י"א שאין ברכתו לבטלה דעל מנהגו של עולם מברך, ואולם אם חושש שמא לא ירדם אין כדאי לכתחילה לברך (ביאור"ל שם)

ומטעם זה הרב מבריסק לא אמר המפיל דחושש שמא לא ירדם משום שכשבירך המפיל מאימת הדין שצריך להרדם שלא תהא ברכתו לבטלה לא נרדם ורק בשבת קודש בירך המפיל והצליח להרדם דשינה בשבת תענוג וכן שמעתי ממור"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל שלא בירך המפיל מחושש שמא לא ירדם.

לשמועת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס
בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום
בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיטורי התורה בישראל

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

בס"ד

ברכות דף ה'

סכום
עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל C7673908@gmail.com

לומד נכבד! פעמים שיש יותר מתשובה אחת נכונה, עליך להעדיף את התשובה היותר נכונה המובאת בגמרא ומבוארת ברש"י.

יש לענות על השאלות בקו השידורים החיים של מצדיקי הרבים כפי המופיע בשולי הגיליון.

אם יסורים באים על אדם, במה יחזור בתשובה?

יקפיד יותר על מצות קריאת שמע בזמנה, ואם לא מצא בידוע שהם יסורים של אהבה.

יפשפש במעשיו, ואם לא מצא עוון, יתלה בביטול תורה.

הקב"ה נתן לישראל ג' מתנות טובות וניקנים ע"י יסורים. מהם המתנות?

תורה. מצוות. מעשים טובים.

תורה. ארץ ישראל. עולם הבא.

תורה שבכתב. תורה שבעל פה. ותורת הנסתר.

למרות שרבי יוחנן הצליח להעמיד את רבי חיאיא מחוליו, בכל זאת כשרבי יוחנן עצמו חלה, הוא נזקק לעזרת רבי חנינא שיעמידו מחוליו. מדוע?

רבי חיאיא היה פחות חולה מרבי יוחנן.

'אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים'. לכך אפילו צדיק שבכוחו להושיע אחרים, אין בכוחו להושיע עצמו, וזקוק לעזרת אחרים.

חידודא

על מה הקב"ה היה צריך להיות עצוב ובחר לשמוח?

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:

סבינו רבי משה חיים אשר זעליג ב"ר
אברהם הלוי זצ"ל

תורתך שעשועי

איך נקראת התורה בד' מקומות ?

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת ה' ב"ב



התורה נקנית ביסורים

כל העוסק בתורה יסורים בדלים ממנו וכתב החסיד היעב"ץ היינו יסורים של פורענות היינו של עונש ושיש בהם ביטול תורה כגון אלו בדלים ממנו, אבל שאר יסורים באין עליו בתחילה שהתורה לא נקנית אלא ע"י יסורים, ומכל מקום אפשר שגם הם אינם שוהים אצלו ופורשים ממנו אחר שקיבלם באהבה (ושמעתי ממו"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל שאינו מתפלל על יסורים אבל אם באים עליו אינו בורח מהם ומקבלם באהבה ומטעם זה סירב לקבל הרדמה בטיפוליו שיניים).

התורה תחליף ליסורים

כל שאפשר לו לעסוק בתורה ולא עוסק הקב"ה מביא עליו יסורים מכווערים כתב המראה כהן מכאן שהתורה תחליף ליסורים, הלומד תורה בלילה, ואינו ישן נקרא יסורים כמו שכתב בילקוט (תהילים צ"ד רמ"ז תר"נ) אין אדם בעולם בלא יסורים, חש בשינוי אינו יכול לישון, בעינו אינו יכול לישון, יגע בתורה אינו ישן זה ער, וזה ער, אשרי הגבר אשר תיסרנו ומתורתך תלמדנו.

ה' ע"ב

הנחת המיטה בין צפון לדרום

אסור לאדם שישן בין מזרח למערב. יש להניח את המטות בין צפון לדרום, באופן שראשה של המטה לצפון ומרגלותיה לדרום (שו"ע סי' ג' ס"ו), ואולם הרמ"ע מפאנו פסק כמו הזוהר שיש להניח את המיטות בין מזרח למערב, באופן שיהא הראש למערב, וטוב לנהוג כהשו"ע להניח המטות בין צפון לדרום (מ"ב שם סקי"א).

לשנויעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס
בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום
בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

בס"ד

ברכות דף ו'

סלכום
עצמי

נערך ע"י הר"ה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל C7673908@gmail.com

לומד נכבד! פעמים שיש יותר מתשובה אחת נכונה, עליך להעדיף את התשובה היותר נכונה המובאת בגמרא ומבוארת ברש"י.

יש לענות על השאלות בקו השידורים החיים של מצדיקי הרבים כפי המופיע בשולי הגיליון.

כמה בתים יש בתפילין "של ראש" של הקב"ה? בחרו אחת משלוש אפשרויות: (1) (2) (4)

המייחד מקום קבוע לתפילתו, כיצד מספידים אותו?

חסיד וצדיק מתלמידיו של חוני המעגל.

צדיק וחסיד מתלמידי אברהם יצחק ויעקב.

עניו וחסיד מתלמידיו של אברהם אבינו.

מי זוכה שדבריו נשמעים?

המקפיד על מידת האמת.

מי שיש בו יראת שמים.

מי שיש לו כושר נאום.

חידודא

הבא לשמוע דרשת חכם, על מה עיקר קיבול שכתו?

תורתך?

שעשועי

על מה מוזכר אחד / אחת ?

(7 תשובות)

נר ד' נשמת אדם

הרבנית הצדקנית מרת נחמה ב"ר בנימין
ע"ה (בונדהיים) זצ"ל

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:

אין תפילתו של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת וכתב הטור (סי' צ') "לא יתפלל אדם אלא בבית הכנסת עם הציבור" ומשמע מדבריו שאם אינו מתפלל עם הציבור אין הבדל אם מתפלל בבית הכנסת או בבית, אבל רבינו יונה (דף ד' ע"א ד"ה אימתו) כתב בשם הגאונים שאפי' כשאין ציבור מתפללין יש לו לאדם להתפלל בבית הכנסת מפני שהוא קבוע ומיוחד לתפילה בציבור, ובערוך השולחן (סי' צ' סעי' י"ג) כתב הטעם דתפילה בבית הכנסת יותר נשמעת ממה שבביתו דשם יש קדושה רבה.

מעלת תפילה בציבור היא אפילו בבית

מעלת התפילה בציבור היא אפילו בתפילה בבית – ואם יש לו אפשרות להתפלל בביתו בציבור ובבית הכנסת ביחיד יתפלל בביתו בציבור (מ"ב סי' צ' ס"ק כ"ח).

מנין שהקב"ה מצוי בבית הכנסת. שמעתי ממור"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל שהזקוקים לישועה ומקיימים מנין מיוחד לתפילה שיש היום לעדיף תפילה בקברות צדיקים בבית הקברות מאשר בבית הכנסת משום שכיון שמדברים לשון הרע בבית כנסת אין השכינה שורה בו כמו בקברות צדיקים בבתי קברות שאין מדברים שם לשון הרע.

מעלת הקובע מקום לתפילתו

ו' ע"ב כל הקובע מקום לתפילתו על האדם לקבוע מקום לתפילתו ולא ישנהו אלא אם כן יש צורך בדבר, ואין די במה שיקבע לו בית הכנסת להתפלל אלא גם בית הכנסת שקבוע בה צריך שיהיה לו מקום קבוע (שו"ע סי' צ' סי"ט), וזהו חלק מתנאי התפילה לקבוע מקום (הגרי"ז זצ"ל)

כתב בעל נתיבות המשפט בספרו אמת ליעקב כל שמזמין מקום לתפילה ומתפלל שם, נתקדש אותו מקום כמו בית הכנסת, וכיון שנתקדש, שורה קדושה במקום ההוא עכ"ל.

קובע מקום לתפילתו הוא גם בביתו

רבינו יונה (ג: ד"ה כל הקובע) כתב הקובע מקום לתפילתו לא אמרו זה במקומות של בית הכנסת דכיון שכולה מקום תפילה היא אין להקפיד אם יושב פעמים בזוית זו ופעמים בזוית זו אלא רצה לומר שקובע מקום לתפילתו בביתו שפעמים שאינו יכול לילך לבית הכנסת מתפלל בביתו ומייחד מקום ידוע לכך, ואף שהראשונים חלקו על רבינו יונה ופירשו דין קובע מקום בבית הכנסת ק"ו הוא למתפלל בביתו, והשפת אמת זצ"ל כתב המתפלל בביתו כשקובע מקום מיוחד לתפילה יש שם הכנה כמו שיש זכות הצטרפות הרבים, כן יש הצטרפות הרבה זמנים מה שמתפלל בכל יום ויום במקום זה המיוחד חל הארת הקדושה, ולכן אסור לשנות המקום,

מעלת תפילת מנחה

לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת מנחה. כתב השנות אליהו להגר"א (פ"ד מברכות מ"א) "והמנחה היא רצויה יותר מכל התפילות ומכל הקרבנות" ובשו"ת הרשב"א ח"ה סי' א' כתב וז"ל ודע כי שעת מנחה עת מרוצה בימים וכמו שיש ימים מרוצים בשנה בעשרת ימי תשובה שבין ר"ה ליו"ב והוא שאמרו בפ"ק דברכות לעולם יהא זהיר בתפילת מנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת מנחה, גם בדניאל כתוב והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון מיעץ אלי כעת מנחת ערב"

ואמנם נאנס ואינו יכול להתפלל אלא תפילה אחת ביום למסקנא כל התפילות שקולים הם ואין עדיפות על תפילת מנחה (מאמר מרדכי סי' רל"ב סק"א).

לשנויעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חנוש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חנוש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

בס"ד

ברכות דף ז'

סכום
עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל C7673908@gmail.com

לומד נכבד! פעמים שיש יותר מתשובה אחת נכונה, עליך להעדיף את התשובה היותר נכונה המובאת בגמרא ומבוארת ברש"י.

יש לענות על השאלות בקו השידורים החיים של מצדיקי הרבים כפי המופיע בשולי הגיליון.

מה נוסח תפילת הקב"ה?

יכבשו רחמי את כעסי

יגולו רחמי על מדותי.

אתנהג עם בני במידת הרחמים.

אכנס להם לפנים משורת הדין.

כל התשובות נכונות.

מה קשה יותר ממלחמת גוג ומגוג?

מלחמת משיח בן יוסף.

תרבות רעה בתוך ביתו (בן מקולקל כתוצאה מחינוך מוטעה).

גיהנם וכף הקלע.

מה יותר גדול, ללמוד תורה מפי תלמיד חכם, או לשמשו?

תלמוד תורה כנגד כולם.

גדול שימושה יותר מלימודה.

שניהם שווים.

חידודא

מי נאלץ לברוח מבנו, ובכל זאת שמח?

נר ד' נשמת אדם

הגאון רבי ישראל ב"ר אלעזר בונדהיים זצ"ל
ר"מ ישיבת קול תורה לצעירים

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:

תורתך? שעשועי

היכן מוזכרים בדרך איברים ?

(17)

על מה מוזכר:

אריכות ימים (2)

חיים (1)

מוות (6)



הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א – רב שכונת ה' ב"ב

הרואה את חבריו מרצה את אדם בשעת כעסו האם חייב להפרישו

ז' ע"א אל תרצה את חבריך בשעת כעסו (פרקי אבות פ"ד משנה י"ח) ופירש רבינו יונה שעל ידי זה יבא לומר דברים שאינם מהוגנים בו כי יוסיף כעס על כעסו, ומבואר מדבריו שיש בזה חטא לרצות חבריו בשעת כעסו ולכן אף ראובן הרואה את שמעון שמרצה את לוי בשעת כעסו עליו להשתיקו כדי שלא יוסיף כעס על כעסו.

אולם הרמב"ם הביא הלכה זו בפ"ה מהל' דעות ה"ז העוסק בהנהגת תלמידי חכמים, ומשמע מדבריו שאין בזה חטא אלא חוסר תועלת, ולדבריו אין חובה על ראובן להפסיק את שמעון המרצה את לוי בשעת כעסו.

טוב להדר אחר ש"ץ צדיק בן צדיק

צדיק וטוב לו צדיק בן צדיק. כתב המ"ב (סי' נ"ג סקי"ג) בשם האחרונים טוב להדר אחר ש"ץ צדיק בן צדיק כי אינו דומה תפילת צדיק בן צדיק לתפילת צדיק בן רשע, ומה שכתב הרא"ש שאין מעלת הש"ץ תלויה ביחוס משפחה ואפילו אם הוא ממשפחה בזויה אבל כל זה אם אין אביו רשע, ושלא כדברי שו"ת המהרש"ל (סי' כ') דהא דתפילת צדיק בן צדיק עדיפא זהו רק כשמתפלל על עצמו אבל כשמתפלל על אחרים צדיק בן רשע כוחו גדול יותר שהניח מעשה אבותיו ואחז במעשיו הטובים מה שאין כן כשמתפלל בעד עצמו אין זכותו מועילה לו בעוה"ז רק זכות אבותיו.

ז' ע"ב מותר להתגרות ברשעים בעוה"ז. יכול להתלוצץ בעושי עבירה כדי למנעם מן העבירה וגם אחרים לא יעשו עבירות כשמתלוצצים עליהם (ארחות צדיקים סוף שער כ"א שער השתיקה, ועי' קידושין פ"א ע"א ר"מ הוה מתלוצץ בעוברי עבירה וכן ר"ע).

כל הקובע מקום לתפילתו אויביו נופלים לפניו. והרי"ף גורס כל הקובע מקום לתורתו ונפסק להלכה ברמ"א סי' קנ"ה ס"א דיש לאדם לקבוע מקום לתורתו בבית המדרש.

גדולה שמושה יותר מלימודה. ולהלכה כתבו התוס' (כתובות י"ז ע"א הובא בגה"ש) דלומד ומשמש תלמידי חכמים יש לו זכות קדימה לקבורת המת, והמאירי הביאו לענין לימוד הלכה למעשה דהגירסא סיבה לחכמה, ושימוש החכמים והזקנים סיבה לידיעת ההוראה בדין ואיסור והיתר.

לשניעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס
בטל': 077-9710320 שלוחה חנוש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום
בשלוחה חנוש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6